

มโนทัศน์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

นางวรรณวิมล หนีมพานิช

007090

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกศึกษามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2518

LOWER SECONDARY SCHOOL STUDENTS' POLITICAL PARTICIPATION CONCEPTS

Mrs. Wanwemol Nimpanich

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1975

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลาวัณย์ วิทยาอุทัยกุล

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

มโนทัศน์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น

ชื่อ

นางวรวรรณวิมล หนิมพานิช แผนกวิชา มัธยมศึกษา

ปีการศึกษา

2517

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์การมีส่วนร่วมทางการเมืองที่นักเรียนได้รับจากโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกับสภาพแวดล้อมทางบ้าน ความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์ดังกล่าวกับการแสดงออกเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียน วิธีสอนสังคมศึกษาที่ครูใช้เพื่อพัฒนามโนทัศน์การมีส่วนร่วมทางการเมือง และเพื่อหาข้อเสนอแนะวิธีพัฒนาการสอนเพื่อพัฒนามโนทัศน์นี้

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นประเด็นสำคัญต่าง ๆ ของนักเรียนที่มีต่อการแสดงออกเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Multiple choice) และแบบประเมินค่า (Rating scale) สร้างแบบสอบถามมโนทัศน์การมีส่วนร่วมทางการเมือง 35 ข้อ ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2517 จำนวน 225 คน และครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 30 คน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามที่ได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้จากแบบสอบถามนักเรียน โดยหาอัตราร้อยละและทดสอบค่าไคสแควร์ หาสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบ หากค่าเฉลี่ย

ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว ส่วนแบบสอบถามครูนำมฉวีเคราะห์ โดยใช้ค่าเฉลี่ยและอัตราร้อยละ

ผลการวิจัย

1. การศึกษาของบิกามีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียนที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05
2. รายได้ของบิกามารดาไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05
3. อาชีพของบิกามีไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05
4. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับการแสดงออกเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01 และ .05 ในเรื่องการฟังการอภิปราย การร่วมเดินขบวน การรวมกิจกรรมในโรงเรียน การเดินขบวนเรียกร้อง ความสนใจเกี่ยวกับกิจกรรมในโรงเรียน และความสนใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารนักเรียน สภานักเรียน
5. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับการแสดงออกเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ในเรื่องการฟังการหาเสียงเลือกตั้ง และการเห็นด้วยหรือไม่กับการออกเสียงของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเกี่ยวกับการไม่ให้คนอายุ 18-19 ปี มีสิทธิลงคะแนน
6. วิธีสอนทั่ว ๆ ไปที่ครูใช้ในการเรียนการสอน ครูส่วนใหญ่โดยเฉลี่ยใช้วิธีการบรรยายและอธิบาย ใช้หนังสือแบบเรียนหลายเล่มจากหลายสำนักพิมพ์ ให้นักเรียนค้นคว้าหาข้อเท็จจริงในห้องสมุด ฝึกวิธีการรวบรวมความรู้ โยงเนื้อเรื่องจากข่าวมาสู่บทเรียน ใช้เนื้อเรื่องจากข่าวประกอบการสอน ครูเสนอแนะการแก้ปัญหา นำปัญหาประจำวันมาให้ให้นักเรียนคิดวิพากษ์วิจารณ์ ครูใช้หนังสือพิมพ์รายวันและรายสัปดาห์ประกอบ ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในหมู่นักเรียน ให้นักเรียนวิจารณ์งานของตนเองและผู้อื่น และทดสอบทุกขั้นตอนของการเรียนการสอน

7. วิธีสอนที่ครูใช้ในการพัฒนาโน้ตสนักที่มีส่วนร่วมทางการเมืองเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดคือ บรรยาย ให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นให้นักเรียนค้นคว้าสอนตามแบบเรียน สร้างสถานการณ์จำลอง และการแสดงบทบาท (Role play)

and thirty social studies teachers was selected at random. The data obtained from the questionnaires were analyzed by percentages. The results from the test were computed by arithmetic mean, standard deviation and one way-analysis of variance. Then a chi-square was computed to test the relationship between the students' political participation concepts and their political participation behavior.

Results

1. Neither the fathers' education background nor occupation had any relationship to the students' knowledge and understanding of political participation at the .05 level of significance.

2. Parents' income had no relationship to the students' knowledge and understanding of political participation at the .05 level of significance.

3. Students' knowledge and understanding of political participation had a direct relationship to their political participation behavior at the .01 and .05 levels of significance in the following items: listening to political discussions; participating in parades; and participating in school activities.

4. Students' knowledge and understanding of political participation had no relationship to their political participation behavior at the .05 level of significance in the following items: attending the 1975 electoral campaign; and about the citizens at the age of eighteen and nineteen being not allowed to vote by the members of the parliament.

5. General teaching techniques most teachers used were lecture; use of different texts from several presses; the students research in the library; students practice in information collecting; and problem solving or analysis of daily problems.

6. Teachers' approaches in developing political participation concepts ranged from the highest to the lowest were lecture; letting the students express their opinions and do their own research; explaining the texts; mock situations and role playing.

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร. จรูญทัศน์ พุกกะมาน หัวหน้าแผนก
วิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประธานกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลาวัณย์ วิทยาอุทพิกุล อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย และกรรมการตรวจ
วิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาแนะแนวทางในการเลือกกำหนดหัวข้อวิทยานิพนธ์ ให้คำปรึกษาในการ
สร้างแบบสอบถาม แบบสอบ ให้คำแนะนำและแนวความคิด ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ
รองศาสตราจารย์ จรูญ สุภาพ อาจารย์แผนกวิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย กรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ และผู้กรุณาตรวจความถูกต้องของเนื้อหาแบบสอบ
รองศาสตราจารย์ ประคอง วรรณสุต กรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ และผู้กรุณาให้คำแนะนำใน
การวิเคราะห์ เสนอข้อมูลทางสถิติ และ Mr. Kenneth Pas ผู้กรุณาตรวจความถูกต้องของ
ภาษาในบทคัดย่อ (Abstract)

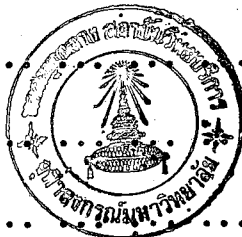
นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ และอาจารย์โรงเรียน
ต่าง ๆ ทุกท่าน ที่กรุณาให้ความร่วมมืออย่างดีในการวิจัยครั้งนี้

วรรณวิมล หินมพานิช .

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ญ
รายการตารางประกอบ	ม
รายการแผนภาพประกอบ	ท

บทที่

1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ความมุ่งหมายทั่วไปของการวิจัย	8
ความมุ่งหมายเฉพาะของการวิจัย	8
สมมุติฐานของการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
ความจำกัดของการวิจัย	9
ข้อตกลงเบื้องต้น	9
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	10
คำจำกัดความ	10
2. งานวิจัยและ เอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้	13
3. วิธีดำเนินการวิจัย	26
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	26
ตัวอย่างประชากร	27
การทดลองใช้แบบสอบถามและการทดลองสอบ	29
การเก็บรวบรวมและวิธีวิเคราะห์ข้อมูล	32

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	36
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	65
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	65
ตัวอย่างประชากร	65
วิธีดำเนินการวิจัย	65
สรุปผลการวิจัย	66
อภิปรายผลการวิจัย.....	69
ข้อเสนอแนะ	80
บรรณานุกรม	83
ภาคผนวก	89
ประวัติการศึกษา	137

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1. จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างของแต่ละโรงเรียน	28
2. จำนวนครูในกลุ่มตัวอย่างของแต่ละโรงเรียน	29
3. สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลการสอบของนักเรียนจำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา	37
4. สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลการสอบของนักเรียนจำแนกตามรายได้ของบิดามารดา	38
5. สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลการสอบของนักเรียนจำแนกตามอาชีพของบิดา	39
6. ชาวที่นักเรียนชอบคิดตามอ่านในหนังสือพิมพ์	40
7. หัวข้ออภิปรายที่นักเรียนชอบฟัง	41
8. ประเภทของนิทรรศการที่นักเรียนชอบดู	42
9. กิจกรรมที่นักเรียนเคยรวม	43
10. การแสดงออกเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามผลการสอบของนักเรียน	44
11. การแสดงออกเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามผลการสอบของนักเรียน	45
12. การแสดงออกเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามผลการสอบของนักเรียน	46
13. การบรรยาย	48
14. การใช้หนังสือแบบเรียน	49
15. การรู้จักคิดค้นคว้าหาความรู้	51
16. การเรียนจากข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน	53
17. การแก้ปัญหา	54

ตารางที่

๗

หน้า

18. การใช้อุปกรณ์ประกอบการสอน	55
๑ 19. การฝึกทักษะการมีส่วนร่วมแบบประชาธิปไตย... .. .	56
20. การวัดผล	58
21. วิธีสอนที่ครูใช้ในการพัฒนามโนทัศน์การมีส่วนร่วมทางการเมือง ...	60

รายการแผนภาพประกอบ

แผนภาพ

หน้า

1. จุกกราฟแสดงคุณภาพของข้อสอบจากการทดลองสอบครั้งที่ 1	...	91
2. จุกกราฟแสดงคุณภาพของข้อสอบจากการทดลองสอบครั้งที่ 2	...	92
3. จุกกราฟแสดงคุณภาพของข้อสอบจากการนำไปใช้จริง...	...	93